

Rundskriv R

Samtlige departement
Statsministerens kontor

Nr.
R-102/2012

Vår ref
12/4404 C TS/

Dato
16.11.2012

Fastsettelse og bruk av standard kontoplan for statlige virksomheter

1. INNLEDNING

Finansdepartementet vil i dette rundskrivet informere om at standard kontoplan for statlige virksomheter ("standard kontoplan") som ble innført som en frivillig ordning fra 1. januar 2011, er fastsatt som obligatorisk med virkning fra 1. januar 2014, jf. punkt 2.

Finansdepartementet har i kapittel 9.4 i Gul bok 2013 (Prop. 1 S (2012-2013)) redegjort for erfaringene som ligger til grunn for at standard kontoplan er fastsatt som obligatorisk.

Standard kontoplan inneholder en inndeling av virksomhetens inntekter, utgifter/kostnader og balansekonti gruppert etter art.

Det understrekes at virksomhetene fortsatt skal innrette virksomhetsregnskapene slik at kravene til rapportering og til statsregnskapet (bevilgningsregnskapet og kapitalregnskapet) etter kontantprinsippet ivaretas, se punkt 6 om rapportering.

Dette rundskrivet er en oppdatering av rundskriv R-102 av 22. desember 2011 etter at standard kontoplan er fastsatt som obligatorisk og at krav til virksomhetenes rapportering til statsregnskapet endres fra 1. januar 2014. Under punkt 5 er bruk av eventuelle hjelpesystemer og standard kontoplan omtalt. Standard kontoplan kan lastes ned fra Finansdepartementets hjemmesider, jf. punkt. 2.

2. FASTSETTELSE AV STANDARD KONTOPLAN

Finansdepartementet har 28. september 2012 fastsatt standard kontoplan som obligatorisk med virkning fra 1. januar 2014, jf. omtale i Gul bok for 2013. Fastsettelsen av standard kontoplan er gjort med hjemmel i punkt 3.2.2 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Standard kontoplan følger som uttrykt vedlegg til rundskrivet. Kontoplanen finnes på Finansdepartementets hjemmeside (www.regjeringen.no/fin/), både under [temaet rundskriv](#) og under [temaet statlig økonomistyring](#).

3. VIRKEOMRÅDE

Rundskrivet med tilhørende standard kontoplan gjelder for alle ordinære statlige forvaltningsorganer, herunder departementer, statlige forvaltningsbedrifter og forvaltningsorganer med særskilte fullmakter. Disse kalles heretter virksomheter.

Standard kontoplan skal fra 1. januar 2014 benyttes uavhengig av hvilket regnskapsprinsipp som legges til grunn ved utarbeidelse av virksomhetsregnskapet.

4. FORMÅL OG INNRETNING AV STANDARD KONTOPLAN

Formålet med kontoplanen er å legge til rette for et mer omfattende og standardisert informasjonsgrunnlag for styring i statlige virksomheter og for departementenes styring av underliggende virksomheter. En standard kontoplan legger også til rette for sammenlikninger internt og på tvers av statlige virksomheter, og gir bedre grunnlag for kjennskap til utgiftsstrukturen i virksomhetene og i staten samlet sett. En felles standard kontoplan gir videre stordriftsfordeler i forvaltningen av kontoplaner (herunder veiledning og kompetanseutvikling) og vil kunne bidra til å øke kvaliteten på virksomhetsregnskapene.

Standard kontoplan er utarbeidet med utgangspunkt i Norsk standard kontoplan (NS 4102), og tilpasset statlige virksomheter og statens behov for aggregert regnskapsinformasjon.

5. VIRKSOMHETENES BRUK AV STANDARD KONTOPLAN

Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.2.3, 3. avsnitt, stiller følgende krav til virksomhetens kontoplan:

”Kontoplanen fastsettes av virksomheten slik at rapportering til overordnet myndighet kan skje på en hensiktsmessig måte og gi grunnlag for den interne styringen.

Departementet må vurdere behovet for å samordne kontoplaner og føringsprinsipper innenfor sitt område for å få fram konsoliderte og sammenlignbare data.”

Virksomhetene må fastsette en kontoplan som er innenfor rammene av standard kontoplan.

Standard kontoplan er obligatorisk på det siffernivået som er angitt og kan ikke fravikes av den enkelte virksomhet. Det obligatoriske nivået er fastsatt til kontonummerets tre første siffer, med unntak av kontogruppe 19 der det er angitt enkelte obligatoriske underkonti (på firesiffernivå).

Virksomheten har anledning til å ta i bruk flere sifre i kontonummeret for å ivareta virksomhetsspesifikke behov. Utgifts- og inntektsarter som spesifiseres på underkonti på for eksempel fire- eller femsiffernivå, må innholdsmessig passe inn under det overordnede obligatoriske nivået på tre sifre.

Standard kontoplan skal legges inn i regnskapssystemet slik at alle føringer i regnskapet (hovedboken) følger de angitte artskontiene.

Virksomheten må innrette eventuelle hjelpesystemer slik at regnskapsdata overføres til kontospesifikasjonen (hovedboken) i henhold til den obligatoriske inndelingen i standard kontoplan på tidspunktet for bokføring. Virksomheten må sikre at det er sporbarhet mellom kontospesifikasjonen og hjelpesystemene for de transaksjonene som overføres.

Virksomhetene kan velge å legge standard kontoplan inn i hjelpesystemene. Virksomhetene må selv ta stilling til hvordan dette eventuelt skal gjennomføres.

Virksomheten må vurdere hvilke konti i standard kontoplan som er relevante å ta i bruk. Det skal ikke bokføres på artskonti som er reservert. Det utrykte vedlegget til dette rundskrivet gir veiledning til hvilke konti som kan være aktuelle for alle virksomheter, for virksomheter som følger kontantprinsippet og for virksomheter som følger de anbefalte, ikke obligatoriske statlige regnskapsstandardene (SRS) i virksomhetsregnskapet¹. Virksomheter som bokfører enkelte periodiseringer, men ikke følger SRS, skal benytte relevante konti som er merket "SRS" i utrykt vedlegg.

6. KRAV TIL RAPPORTERING FRA VIRKSOMHETENE TIL STATSREGNSKAPET

Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.2.3, 4. avsnitt, stiller følgende krav til virksomhetens innretning av kontoplan for rapportering:

"Kontoplanen skal innrettes slik at kravene til rapportering til bevilgningsregnskapet og kapitalregnskapet etter kontantprinsippet ivaretas."

Virksomheten skal innrette regnskapssystemet slik at rapporteringen skjer i samsvar med Stortingets bevilgningsreglement, Finansdepartementets rundskriv R-101 Statens kontoplan og Finansdepartementets rundskriv om rapportering til statsregnskapet. Den enkelte virksomhet er ansvarlig for korrekt rapportering til statsregnskapet, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten, punkt 3.1.

Med virkning fra 1. januar 2014 endres kravene til regnskapsrapporten til statsregnskapet. Virksomhetene skal fra dette tidspunkt kunne sende inn en regnskapsrapport som i tillegg til bevilgningskonti og kapitalkonti (mellomværende, oppgjørskonti Norges Bank og evt. andre kapitalkonti) også inneholder informasjon etter standard kontoplan (på obligatorisk nivå) for alle transaksjoner som rapporteres til statsregnskapet.

DFØ vil fastsette nærmere krav til regnskapsrapporten til statsregnskapet og innføringen av denne.

Som følge av at regnskapsinformasjonen etter standard kontoplan skal inngå i rapporteringen, vil kravet til rapportering på underpostnivå falle bort med virkning fra 1. januar 2014, med unntak av underposter til post 24 Driftsresultat som benyttes for statens forvaltningsbedrifter.

I perioden fram til 2014 skal regnskapene for 2012 og 2013 rapporteres etter dagens krav. Virksomhetenes første obligatoriske rapportering etter ny rapport vil skje for januar-regnskapet 2014, med rapporteringsfrist medio februar 2014.

¹ Finansdepartementet har i rundskriv R-114 fastsatt anbefalte, men ikke obligatoriske statlige regnskapsstandarder (SRS) for bruk i virksomhetsregnskapene.

For virksomheter som har tatt i bruk standard kontoplan i henhold til R-102 før 1. januar 2014, er det åpnet for noen mindre unntak ved rapporteringen av underposter på lønnsområdet. Disse virksomhetene kan unnlate å spesifisere følgende post-/underpostkombinasjoner ved rapporteringen til bevilgningsregnskapet, jf. R-101:

- 01.12 Ekstrahjelp (inntil 4 måneder)
- 01.13 Deltidsstillinger mm.
- 01.14 Lærlinger, elever, [innkalte, klienter, innsatte] mm.
- 01.15 Renholdspersonale

Det vil være tilstrekkelig å rapportere disse utgiftene på bevilgningsregnskapets underpost 01.11 Stillinger (faste og midlertidige). Det gjøres imidlertid oppmerksom på at godtgjørelse til innkalte, klienter, innsatte som i standard kontoplan skal føres i kontogruppe 5371 annen godtgjørelse, fortsatt skal rapporteres på bevilgningsregnskapets underpost 01.14. Kravene til rapportering til statsregnskapet er ut over dette ikke endret for perioden fram til 1. januar 2014.

Rapportering til statsregnskapet for forvaltningsorganer med særskilte fullmakter vil ikke bli påvirket av endringene omtalt i dette punktet.

7. FORVALTNING AV STANDARD KONTOPLAN OG RAPPORTERING FRA DEPARTEMENTENE

Direktoratet for økonomistyring (DFØ) er gitt myndighet til og ansvar for å forvalte standard kontoplan for virksomhetsregnskapene i staten. DFØ har utarbeidet to veiledningsnotater for bruk av standard kontoplan. De retter seg mot:

- Statlige virksomheter som velger å utarbeide virksomhetsregnskapet i henhold til kontantprinsippet
- Statlige virksomheter som velger å utarbeide virksomhetsregnskapet i henhold til de anbefalte, men ikke obligatoriske statlige regnskapsstandardene (SRS)

Veiledningsnotatene og det utrykte vedlegget til dette rundskrivet forklarer og gir eksempler på hvordan konti i standard kontoplan skal benyttes. Vær oppmerksom på at virksomheter som bokfører enkelte periodiseringer, men ikke følger SRS, skal benytte relevante konti som er merket "SRS" i utrykt vedlegg.

Spørsmål om forståelse og bruk av kontoplanen kan rettes til DFØ ved Forvaltnings- og analyseavdelingen. Kontaktinformasjon er tilgjengelig på DFØs hjemmeside, www.dfo.no/kontoplan.

DFØ har myndighet til å gi tidsbegrenset unntak fra standard kontoplan på grunnlag av begrunnet søknad fra virksomhetens overordnede departement.

For å sikre at det foreligger en samlet oppdatert informasjon om kontoplaner som er i bruk i staten, har Finansdepartementet bestemt at hvert departement skal ha informasjon og oversikt over dette for departementet og underliggende virksomheter. Departementene skal ha slik informasjon oppdatert og tilgjengelig for årlig rapportering til DFØ i forbindelse med årsavslutningen.

8. IKRAFTTREDELSE

Dette rundskrivet trer i kraft straks.

Med hilsen

Astri Tverstøl e.f.
avdelingsdirektør

Per Arvid Borøy
seniorrådgiver

Kopi:
Stortingets administrasjon
Riksrevisjonen
Direktoratet for økonomistyring

Erstattet med nytt rundskriv gjeldende fra 1. januar 2014